

XIII KONKURS WIEDZY OBYWATELSKIEJ I EKONOMICZNEJ
TEST ETAPU WOJEWÓDZKIEGO, 1 MARCA 2016 R.
ARKUSZ ZADAŃ

1. Sprawdź, czy arkusz z zadaniami zawiera 8 stron.
2. Masz 80 minut na rozwiązanie zadań i przeniesienie odpowiedzi na kartę odpowiedzi. **Ocenię podlega tylko karta odpowiedzi.**
3. Rozwiąż zadania na podstawie informacji zawartych w materiałach zamieszczonych w tym arkuszu oraz źródłach wskazanych w zakresie wymagań konkursowych. O ile nie jest powiedziane inaczej, podane polecenia dotyczą Polski.
4. W każdym zadaniu **zaznacz tylko jedną odpowiedź.** Zanim to zrobisz, przeanalizuj wszystkie podane odpowiedzi i zwróć uwagę, aby zaznaczyć najpełniejszą z nich.
5. Prawidłową odpowiedź zaznacz poprzez dokładne zamalowanie kratki wg wzoru. Np. gdy wybrałeś A:

1. A B C D

6. Jeśli pomylił się, błędne zaznaczenie zakresł kółkiem i zamaluj inną odpowiedź:

1. A B C D

Zwróć uwagę, aby kółko nie wkraczało w obręb kraterki innego zadania. Błędna odpowiedź możesz poprawić tylko raz (w jednym zadaniu może być tylko jedno kółko). W innym wypadku otrzymasz 0 punktów za zadanie.

Zaznacz jedną prawidłową odpowiedź.

Zapoznaj się z poniższymi zdjęciami, a następnie rozwiąż zadania 1-3.

A

B

C

D*

* Mark Rutte – premier kraju sprawującego prezydencję w I połowie 2016 r.

Źródło (w kolejności przypadkowej): [EP Audiovisual Services](#), [Consilium](#), [EC Audiovisual Services](#), [Rząd Holandii](#) z dn. 19.12.2015 r.

Zadanie 1. (0-1)

Wskaż osobę przewodniczącą pracom organu odpowiedzialnego za wyznaczanie kierunków rozwoju i polityki Unii Europejskiej, w którego skład wchodzi przywódcy państw lub rządów krajów członkowskich.

- A. B. C. D.

Zadanie 2. (0-1)

Zasadą obowiązującą w Unii Europejskiej jest wybór przewodniczącego Komisji Europejskiej z frakcji, do której należy najwięcej europosłów. Z której frakcji wywodzi się przewodniczący Komisji Europejskiej w latach 2014-2019?

- A. chadeckiej (Europejska Partia Ludowa)
B. eurosceptycznej (Europejscy Konserwatyści i Reformatorzy)
C. liberalnej (Porozumienie Liberalów i Demokratów na rzecz Europy)
D. socjaldemokratycznej (Postępowy Sojusz Socjalistów i Demokratów)

Zadanie 3. (0-1)

Wskaż kto obecnie odgrywa w Polsce rolę analogiczną do roli pełnionej w Unii Europejskiej przez osobę przedstawioną na zdjęciu B.

- A. Adam Bodnar B. Andrzej Duda C. Beata Szydło D. Marek Kuchciński

Zapoznaj się z poniższą infografiką i fragmentami wywiadu, a następnie rozwiąż zadania 4-9.

[...] Zawarta na przełomie listopada i grudnia umowa UE z Turcją, skąd wyrusza większość uciekinierów, miała zmniejszyć migrację. Ankarze obiecano 3 mld euro pomocy w zamian za zaostrzenie kontroli granicznych.

- Turcja już na początku 2015 r. zaczęła zamykać przejścia graniczne dla Syryjczyków. Nie sądzę jednak, by zahamowało to wyprawy do Europy, bo w miejsce jednego szlaku pojawiają się inne. Turcy goszczą ponad 2 mln Syryjczyków. Nie mają interesu w ich integrowaniu. Oznaczałoby to kolejnych ludzi na rynku pracy, a tamtejsza gospodarka nie jest w najlepszym stanie. [...]

Dlaczego system nie działa?

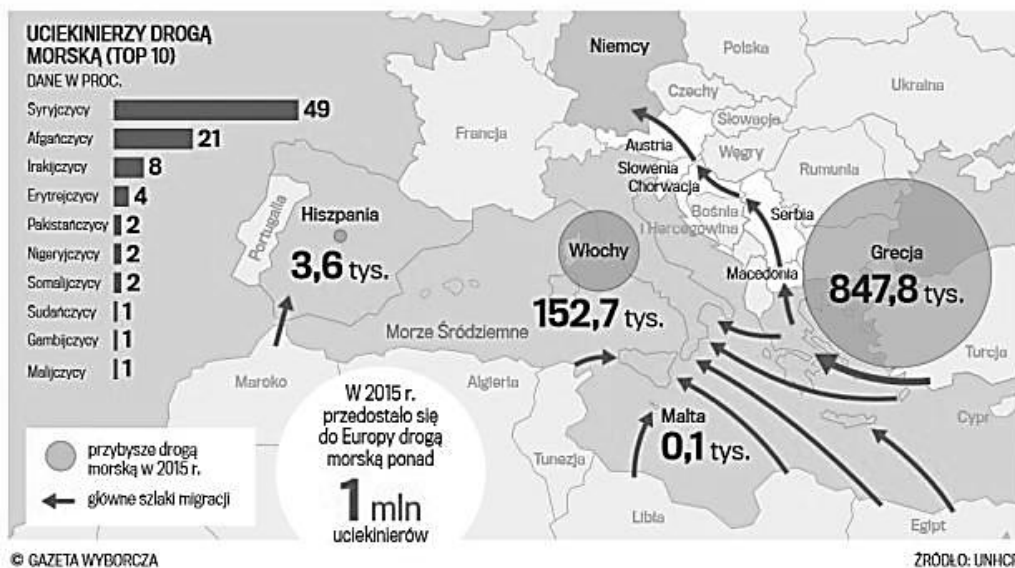
Głównym powodem jest to, że większość krajów oferuje niewiele miejsc dla uchodźców. Są też trudności praktyczne. Od pół roku Włochy ograniczają liczbę osób, od których przyjmują wnioski o azyl. Kto nie jest Syryjczykiem, Afgańczykiem lub Erytrejczykiem, jest na ogół automatycznie uznawany za imigranta ekonomicznego. Dostaje nakaz opuszczenia kraju, który spycha go do podziemia. To zaprzeczenie systemu azylowego, który tworzonego jest o jednostkach, a nie masach. Coraz więcej osób podszywa się więc pod "właściwe" narodowości - to będzie się nasilać. Właśnie obejrzałem film włoskiego dziennikarza marokańskiego pochodzenia, który przybył do Grecji, udając Syryjczyka. Zarejestrowany jako Syryjczyk przebył całą drogę do Niemiec. [...]

Cóż więc robić?

Znacznie łatwiej byłoby zapewnić im legalne drogi. Przecież to absurdalne: zakładamy, że uchodźcy będą docierać do nas nielegalnie morzem, ryzykując życie, a potem nagle ustawiamy ich w kolejkach do identyfikacji. Czy nie mogliby robić tego strażnicy na lotniskach? Wiedzielibyśmy dokładnie, kto i kiedy przybywa. No i nie nabijaliby kabzy przemytnikom. Każdy z miliona tegorocznych uciekinierów zapłacił za przeprawę co najmniej 1 tys. euro, co daje 1 mld. [...]

Źródło: Gazeta Wyborcza, *Migracji nic nie powstrzyma. Rozmowa z Mattią Toaldem włoskim analitykiem*, <http://wyborcza.pl/1,75477,19419317,migracji-nic-nie-powstrzyma-rozmowa-z-mattia-toaldem-wloskim.html> z dn. 30.12.2015 r.

IMIGRANCI PRZYBYWAJĄCY DO EUROPY PRZEZ MORZE ŚRÓDZIEMNE

Zadanie 4. (0-1)

Do którego państwa Unii Europejskiej przybyło w 2015 r. bezpośrednio drogą morską najwięcej migrantów?

- A. Grecji   B. Niemiec   C. Turcji   D. Włoch

Zadanie 5. (0-1)

Jakiej narodowości są osoby, którym najłatwiej otrzymać status uchodźcy w Unii Europejskiej? Odpowiedz zgodnie z treścią materiału.

- A. Turcy   B. Sudańczycy   C. Erytrejczycy   D. Marokańczycy

Zadanie 6. (0-1)

Z jakiego powodu Turcja nie jest zainteresowana integracją syryjskich imigrantów ze społeczeństwem? Odpowiedz wyłącznie na podstawie fragmentów wywiadu.

- A. ponieważ zwiększyłyby to podaż pracy
 B. ponieważ zwiększyłyby to popyt na pracę
 C. ponieważ Turcja nie jest krajem docelowym Syryjczyków
 D. ponieważ otrzymała 3 mld euro pomocy w zamian za nieintegrowanie Syryjczyków

Zadanie 7. (0-1)

Poniżej przedstawiono zarzuty wobec sposobu zarządzania kryzysem migracyjnym przez instytucje Unii Europejskiej (UE). O którym z nich nie mówi Mattia Toaldo w zamieszczonym powyżej fragmencie wywiadu?

- A. prowadzenie identyfikacji imigrantów dopiero po ich, zwykle nielegalnym, przedostaniu się do UE
 B. zmuszanie imigrantów do podawania fałszywej narodowości w celu zwiększenia szans na pozostanie w Europie
 C. przeniesienie przez UE odpowiedzialności za przyjęcie uchodźców na Turcję i związane z tym wsparcie finansowe mające zmotywować Ankarę do uszczelnienia swoich granic

Zadanie 8. (0-1)

Do której kategorii kompetencji UE wymienionych poniżej zaliczana jest polityka azylowa i imigracyjna?

- A. kompetencje zarezerwowane tylko dla organów UE
- B. kompetencje zarezerwowane tylko dla krajów członkowskich UE
- C. kompetencje dzielone między kraje członkowskie UE a organy UE

Zadanie 9. (0-1)

Które z państw pokazanych na mapie ma status państwa kandydującego do Unii Europejskiej?

- A. Serbia
- B. Ukraina
- C. Islandia
- D. Chorwacja

Zadanie 10. (0-1)

Która/e z poniższych konsekwencji zamachu w Paryżu z 13 listopada 2015 r. została/y wymieniona/e w audycji "Raport o stanie świata" podsumowującej rok 2015?

- A. zmniejszenie międzynarodowego zainteresowania problemami wojny na Ukrainie
- B. zwiększenie poziomu negatywnych nastrojów związanych z przyjmowaniem uchodźców w Europie
- C. wszystkie powyższe
- D. żadne z powyższych

Zadanie 11. (0-1)

Przypisz poniższych gości audycji „7 Dzień Tygodnia” z 31.01.2016 r. do partii lub instytucji, które reprezentowali w programie.

1. Jacek Sasin	A. Kancelaria Prezydenta RP
2. Andrzej Halicki	B. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
3. Katarzyna Lubnauer	C. Nowoczesna
4. Marek Sawicki	D. Platforma Obywatelska
5. Marek Magierowski	E. Polskie Stronnictwo Ludowe
	F. Prawo i Sprawiedliwość
- A. 1-A, 2-D, 3-B, 4-E, 5-F
B. 1-B, 2-C, 3-A, 4-A, 5-A
C. 1-F, 2-D, 3-C, 4-E, 5-A
D. 1-F, 2-D, 3-C, 4-D, 5-B

Zadanie 12. (0-1)

Uporządkuj poniższe wydarzenia według daty ich zaistnienia od najdawniejszego do najaktualniejszego.

1. Powstanie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.
2. Pierwsze rozszerzenie terytorialne Wspólnot Europejskich.
3. Przedstawienie deklaracji Schumana.
4. Podpisanie traktatów rzymskich.

- A. 1, 2, 3, 4   B. 3, 1, 4, 2   C. 3, 4, 1, 2   D. 4, 1 i 2, 3

Zadanie 13. (0-1)

Wskaż, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe.

1) Grupie co najmniej 15 posłów Parlamentu Europejskiego reprezentujących minimum 7 państw przysługuje prawo zgłoszenia inicjatywy prawodawczej, która następnie będzie procedowana przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej.

2) Obywatelom UE przysługuje prawo wystąpienia do Komisji Europejskiej o podjęcie inicjatywy prawodawczej, jeśli m.in. zebranych zostało co najmniej milion podpisów poparcia złożonych przez obywateli UE.

- A. 1 - prawdziwe, 2 - prawdziwe   C. 1 - fałszywe, 2 - prawdziwe
B. 1 - prawdziwe, 2 - fałszywe   D. 1 - fałszywe, 2 - fałszywe

Zadanie 14. (0-1)

Dyrektywa jest aktem prawnym przyjmowanym przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej. Dyrektywa nie wprowadza wspólnych przepisów we wszystkich krajach UE, a jedynie nakazuje władzom krajowym przyjęcie takiego prawa – wpisującego się w krajowy porządek prawny – które zapewni osiągnięcie celów wskazanych w dyrektywie. Przykładem realizacji której z zasad działania UE jest przyjmowanie dyrektyw?

- A. pomocniczości   B. solidarności   C. żadnej z wymienionych

Zadanie 15. (0-1)

W ramach jakiej procedury Parlament Europejski zwykle uczestniczy w uchwalaniu projektów rozporządzeń przedstawionych przez Komisję Europejską?

- A. procedury zgody
B. procedury współdecyzji

Zadanie 16. (0-1)

Który ze skutków negocjowanego Transatlantyckiego Porozumienia na rzecz Handlu i Inwestycji (TTIP) jest wskazywany, przez europejskich przeciwników jego zawarcia, jako negatywny?

- A. powstanie silnego sojuszu gospodarczego
B. wzrost wymiany handlowej między USA a UE
C. zgłoszenie europejskiej inicjatywy obywatelskiej "STOP TTIP"
D. utworzenie ponadnarodowych sądów arbitrażowych mających chronić interesy dużych korporacji

Zadanie 17. (0-1)

Gdyby Transatlantyckie Porozumienie na rzecz Handlu i Inwestycji (TTIP) weszło w życie, na jakim etapie integracji gospodarczej znalazłyby się USA i UE?

- A. unia celna
B. wspólny rynek
C. unia gospodarcza
D. strefa wolnego handlu

Zadanie 18. (0-1)

Który z poniższych wskaźników rozwoju społecznego jest współcześnie w wysokim stopniu powiązany z poziomem rozwoju ekonomicznego, mierzonym poprzez PKB per capita? Odpowiedz na podstawie wystąpień Richarda Wilkinsona i Hansa Roslinga na konferencjach TED.

- A. średnia długość życia
B. średnie wyniki dzieci w nauce
C. liczba zabójstw na 1 mln mieszkańców
D. żaden z wymienionych

Zadanie 19. (0-1)

W audycji "Raport o stanie świata" z 2 stycznia 2016 r., podsumowującej sytuację międzynarodową na świecie w roku 2015, jako pozytywne wydarzenie podany został upadek dyktatury i wygrana stronnictwa demokratycznego w jednym z poniższych państw. Wskaż to państwo.

- A. Kuba
B. Birma
C. Libia
D. Sudan

Zadanie 20. (0-1)

W którym rejonie świata leży państwo, o którym mowa w poleceniu do zadania 19?

- A. Bliski Wschód
B. Ameryka Południowa
C. Afryka Subsaharyjska
D. Azja Południowo-Wschodnia

Zapoznaj się z treścią rozporządzenia, a następnie rozwiąż zadania 21-22.

Rozporządzenie w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Na podstawie art. 52c ust. 6 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2015 r. poz. 594) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Wymagania, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.

Zadanie 21. (0-1)

Wskaż działanie, które jest przykładem nieposłuszeństwa obywatelskiego przeciw ww. rozporządzeniu.

- A. Uczniowie przynoszą do szkoły zakazane produkty spożywcze kupione w sklepiku poza szkołą, ponieważ uważają, że rozporządzenie narusza ich konstytucyjne wolności. Jednocześnie, gdy otrzymają upomnienie od nauczyciela proszące, aby nie spożywali przyniesionych produktów w szkole, respektują je.
- B. Właściciele sklepików szkolnych sprzedają uczniom „spod lady” produkty niedozwolone przez rozporządzenie, ponieważ uważają, że nowe prawo zostało wprowadzone w życie bez należytego przygotowania i okresu przejściowego. Wiedzą oni, że w przypadku kontroli będą musieli zapłacić mandat lub nawet zamknąć sklepik.
- C. Uczniowie i właściciel sklepiku uzgodnili, że w sklepiku nadal będą dostępne soki w dużych opakowaniach, słodkie owocowe jogurty i kanapki z białego pieczywa. Obie strony chciały przez to zwrócić uwagę, że nowe prawo jest zbyt restrykcyjne i wyklucza zbyt wiele produktów (jak np. te wskazane powyżej). W trakcie kontroli sklepiku, uczniowie obrzucili kontrolera wyzwiskami, a jeden z nich nawet go opłuł.

Zadanie 22. (0-1)

Komu przysługuje prawo do wydawania rozporządzeń, tj. przepisów umożliwiających wykonanie ustawy?

- A. m.in. ministrom i Prezydentowi RP
- B. m.in. Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE
- C. wyłącznie ministrom i Radzie Ministrów
- D. wyłącznie Marszałkowi Sejmu, ministrom i Prezydentowi RP

Zadanie 23. (0-1)

Zgodnie z art. 86 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. "Każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. Zasady tej odpowiedzialności określa ustawa". Czy Marek, który regularnie wyrzuca śmieci do lasu, może zostać postawiony przed Trybunałem Konstytucyjnym za złamanie powyższego zapisu Konstytucji?

- A. tak
- B. nie

Zadanie 24. (0-1)

W pierwszym kwartale każdego roku na ulicach i w mediach można spotkać się z licznymi reklamami zachęcającymi do przekazania tzw. 1% w rozliczeniu podatkowym. Oznacza to, że każdy podatnik będący osobą fizyczną może przekazać 1% kwoty podatku dochodowego na rzecz wybranej przez siebie instytucji, a 99% do budżetu państwa. Jakie podmioty mają prawo otrzymać tzw. 1%?

- A. każda fundacja
- B. każde stowarzyszenie rejestrowe
- C. każda organizacja pożytku publicznego
- D. wszystkie z wymienionych

Zadanie 25. (0-1)

Janek postanowił zareklamować swoje buty, ponieważ już miesiąc po kupieniu powstała w nich dziura. Reklamację, w której zadeklarował chęć otrzymania zwrotu pieniędzy, złożył 1 grudnia 2015 roku. 21 grudnia otrzymał ze sklepu SMS-a z informacją, że jego reklamacja została rozpatrzona negatywnie. Janek zaprotestował i zażądał od sklepu zwrotu pieniędzy. Swoje żądanie uzasadnił tym, że jego zdaniem sklep przekroczył termin, jaki miał na rozpatrzenie jego reklamacji. Czy żądanie Janka jest uzasadnione obowiązującymi przepisami prawa?

- A. tak
- B. nie

Zapoznaj się z poniższym materiałem i, jeśli będzie to zasadne, wykorzystaj go do rozwiązania zadania 26.

Koszty dostawy	
• Odbiór w punkcie: E-PRZESYŁKA / Paczka48 Odbiór w Punkcie	8 zł
• Przesyłka kurierska	13 zł
• Przesyłka kurierska pobraniowa	18 zł
Przybliżony czas realizacji: do 2 dni (szczegóły)	
Czas na zwrot: 14 dni (szczegóły)	

Wyciąg z regulaminu zakupów

§4 Prawo do odstąpienia od umowy

[...] 7. Konsument odsyła rzeczy będące przedmiotem umowy, od której odstąpił, na własny koszt i ryzyko.

Obok zaprezentowano wszystkie możliwości dostarczenia produktu.

Źródło: http://allegro.pl/show_item.php?item=5378196954#tabsAnchor, <http://www.hitcena.pl/regulamin-zakupow> z dn. 02.01.2016.

Zadanie 26. (0-1)

Agnieszka postanowiła kupić swojemu bratu na urodziny drona. Kupiła produkt na Allegro za 150 zł i wybrała opcję dostawy „przesyłka kurierska”, za którą zapłaciła dodatkowo 13 zł. Tydzień po odebraniu przesyłki Kasia dowiedziała się od rodziców, że oni też kupili jej bratu drona i postanowiła zwrócić zakupiony produkt, który nie został jeszcze rozpakowany. Agnieszka wysłała go do sprzedawcy kurierem, za którego zapłaciła 10 zł. Jaką kwotę sprzedawca musiał przelać na konto Agnieszki w związku ze zwrotem towaru?

- A. 150 zł
- B. 158 zł
- C. 163 zł
- D. 168 zł

Zadanie 27. (0-1)

Karol postanowił kupić w sklepie internetowym grę Wiedźmin 3. W dniu, gdy ją otrzymał, okazało się, że wybrał złą wersję gry (zamiast wersji komputerowej wersję na konsolę). Postanowił ją odesłać i odzyskać pieniądze. Jakie maksymalne terminy musi zachować Karol, aby otrzymać zwrot pieniędzy?

- A. Karol powinien w ciągu 14 dni od odebrania przesyłki zgłosić chęć zwrotu oraz odesłać grę.
- B. Karol powinien w ciągu 30 dni od odebrania przesyłki zgłosić chęć zwrotu oraz odesłać grę.
- C. Karol powinien w ciągu 14 dni od odebrania przesyłki zgłosić chęć zwrotu i w ciągu kolejnych 14 dni od zgłoszenia chęci zwrotu odesłać przesyłkę.
- D. Karol nie ma prawa do zwrotu gry, ponieważ to on, a nie sklep ani producent, jest winny zaistniałej sytuacji.

Zadanie 28. (0-1)

Ustawowa płaca minimalna w 2016 r. wynosi 1850 zł brutto miesięcznie. Którego rodzaju umów dotyczy ta regulacja?

- A. umowy o pracę
 B. umowy o dzieło
 C. umowy zlecenie
 D. wszystkich wskazanych rodzajów umów

Zadanie 29. (0-1)

Wskaż działanie, które może podjąć Rada Polityki Pieniężnej, aby zwiększyć tempo wzrostu cen.

- A. obniżenie stóp procentowych
 B. podwyższenie stóp procentowych
 C. obniżenie wydatków publicznych
 D. zwiększenie wydatków publicznych

Zapoznaj się z poniższymi danymi, a następnie rozwiąż zadania 30-38.

Zarząd samorządu twojej klasy organizuje kiermasz używanych książek przygodowych. Na kiermaszu uczniowie mogą sprzedawać swoje książki i kupować książki oferowane przez innych uczniów. Uczniowie ustalili następujące zasady kiermaszu:

- wszystkie książki sprzedawane na kiermaszu będą miały taką samą cenę,
- każdy uczeń może sprzedać maksymalnie 1 książkę i kupić maksymalnie 1 książkę,
- informacje o minimalnej cenie, po jakiej dany uczeń jest gotowy sprzedać swoją książkę, oraz o maksymalnej cenie, za jaką jest gotowy kupić używaną książkę, zostały zebrane poprzez ankietę od wszystkich uczestników kiermaszu.

Klasa zwróciła się do ciebie o pomoc w określeniu ceny książki zapewniającej, że wszystkie książki, które mogłyby znaleźć nabywcę, zostaną sprzedane. Poniżej znajdziesz wyniki ankiet, o których mowa w punkcie 3.

Uczeń	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Minimalna cena sprzedaży (w zł)	20	10	16	22	14	10	8	12	4	2
Maksymalna cena zakupu (w zł)	8	24	18	16	12	24	10	16	14	22

Przyjmij, że książki przygodowe są dobrem jednorodnym – tzn. dla uczniów nie ma znaczenia, którą książkę otrzymają (nie ma dla nich znaczenia treść, autor, stan okładki ani jakiegokolwiek inne cechy książki).

Zadanie 30. (0-1)

Czy wszyscy uczniowie (10 osób) zarówno sprzedadzą jak i kupią książkę na kiermaszu?

- A. tak
 B. nie

Zadanie 31. (0-1)

Podaj cenę, po jakiej będą sprzedawane/kupowane książki.

- A. 10 zł
 B. 12 zł
 C. 14 zł

Zadanie 32. (0-1)

Oceń skutki ustalenia ceny obowiązującej na kiermaszu na poziomie innym niż cena równowagi rynkowej poprzez odpowiedź na poniższe pytania.

1) Co się stanie z łączną nadwyżką konsumenta i producenta wszystkich uczniów, gdy cena zostanie ustalona na 8 zł zamiast w wysokości zapewniającej równowagę popytu i podaży?

2) Co się stanie z nadwyżką konsumenta ucznia C, gdy cena zostanie ustalona na 8 zł zamiast w wysokości zapewniającej równowagę popytu i podaży? Przyjmij, że uczniowi C udało się kupić książkę.

- A. 1) wzrośnie, 2) spadnie
 B. 1) wzrośnie, 2) wzrośnie
 C. 1) spadnie, 2) spadnie
 D. 1) spadnie, 2) wzrośnie

Zadanie 33. (0-1)

Ile wyniesie nadwyżka konsumenta (tj. kupującego) i nadwyżka producenta (tj. sprzedającego), jaką uzyska uczeń C z uczestniczenia w kiermaszu?

- A. nadwyżka konsumenta: 6 zł, nadwyżka producenta: -4 zł
 B. nadwyżka konsumenta: 4 zł, nadwyżka producenta: 0 zł
 C. nadwyżka konsumenta: 4 zł, nadwyżka producenta: -2 zł
 D. nadwyżka konsumenta: 6 zł, nadwyżka producenta: 0 zł

Zadanie 34. (0-1)

Który uczeń najwięcej straci na uczestnictwie w kiermaszu?

- A. uczeń A
 B. uczeń C
 C. uczeń G
 D. żaden uczeń nie straci na udziale w kiermaszu

Zadanie 42. (0-1)

21 listopada 2015 r. zawieszona została działalność Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie (działającego pod marką SK Bank), a do sądu zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości tego banku. Która instytucja zawiesiła działalność tego banku?

- A. Minister Finansów
- B. Narodowy Bank Polski
- C. Komisja Nadzoru Finansowego
- D. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Zadanie 43. (0-1)

Pani Joanna miała zdeponowane 25 tys. zł na sześciomiesięcznej lokacie w SK Banku, o którym mowa w zadaniu 42. Czy w związku z sytuacją opisaną w zadaniu 42. pani Joanna mogła odzyskać środki zgromadzone na lokacie?

- A. tak
- B. nie

Zadanie 44. (0-1)

28.09.2015 r. był dniem ustalenia prawa do dywidendy dla akcjonariuszy PZU. Tym samym wszyscy ci, którzy mieli akcje PZU na koniec dnia 28.09.2015 r., otrzymali dywidendę w wysokości 30 zł na 1 akcję. Jak powyższe zdarzenie wpłynęło na kurs otwarcia PZU w kolejnym dniu notowań? Uznaj, że inne czynniki pozostały bez zmian.

- A. kurs powinien spaść o 30 zł
- B. kurs powinien wzrosnąć o 30 zł
- C. kurs nie powinien ulec zmianie

Zadanie 45. (0-1)

W jakiej sytuacji może opłacać się tzw. krótka sprzedaż akcji?

- A. gdy przewiduje się wzrost kursu akcji danej spółki
- B. gdy przewiduje się spadek kursu akcji danej spółki
- C. gdy przewiduje się pozostanie kursu akcji danej spółki na niezmiennym poziomie

Zadanie 46. (0-1)

Podczas tworzenia szablonu modelu biznesowego należy m.in. określić sposób pozyskania, utrzymania oraz zaangażowania klienta. W ramach opracowywania której z części szablonu należy sformułować hipotezy dotyczące tych kwestii?

- A. grupa docelowa
- B. relacje z klientami
- C. kanały dystrybucji
- D. propozycja wartości

Zadanie 47. (0-1)

Wskaż bezpośredni cel zastosowania techniki „klient w kontekście”.

- A. poznanie typowego dnia klienta, a co za tym idzie, jego problemów i potrzeb
- B. zrozumienie tego, kto dokładnie kupuje produkt i kto wpływa na jego decyzje
- C. zidentyfikowanie charakterystycznych cech klienta takich jak jego wiek, płeć, zainteresowania

Zadanie 48. (0-1)

Przykładem jakiego rynku jest usługa płatnej, kodowanej telewizji (np. HBO, Canal+, Eurosport) emitującej reklamy?

- A. jednostronnego
- B. wielostronnego

Zadanie 49. (0-1)

U szereguj poniższe rodzaje rynku pod względem pewności, z jaką startup działający na danym rynku może trafnie wskazać grupę docelową. Zaczynij od rynku cechującego się największą niepewnością (największym ryzykiem) we wskazaniu grupy docelowej.

- A. istniejący, skopiowany, odnowiony, nowy
- B. nowy, odnowiony, istniejący, skopiowany
- C. nowy, skopiowany, odnowiony, istniejący
- D. odnowiony, nowy, skopiowany, istniejący

Zadanie 50. (0-1)

Spośród poniższych start-upów wybierz ten, który działa na rynku nowym.

- A. Zortrax – producent drukarek 3D
- B. American Heart of Poland – sieć klinik kardiologicznych
- C. GetResponse – narzędzie do prowadzenia masowych wysyłek e-mail
- D. Cyfrowa Akademia – platforma edukacyjna wzorowana na Udacity, Khan Academy, Coursera, edX

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
1.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Europa w 12 lekcjach,: s. 11.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ przedstawiony opis dotyczy Rady Europejskiej, której pracy przewodniczył Donald Tusk (osoba na zdjęciu C). Odpowiedz D jest błędna, ponieważ premier kraju sprawującego prezydenturę przewodniczy pracom Rady Unii Europejskiej, która jest organem prawodawczym UE, a nie organem wyznaczającym strategię działania i ogólne zasady działania UE. W skład Rady UE wchodzi szefowie rządów i ministerstw. Na zdjęciu A przedstawiono przewodniczącą Komisji Europejskiej. Na zdjęciu B przedstawiono przewodniczącą Parlamentu Europejskiego.
2.	A	selekcjonowanie;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Przekazy medialne;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ najliczniejszą frakcją jest grupa Europejskiej Partii Ludowej, reprezentująca europejską chrześcijańską demokrację. Europejska Partia Ludowa posiada 216 z 751 miejsc w PE, druga w kolejności partia socjaldemokratyczna posiada 190 mandatów, trzecia w kolejności frakcja Europejskich Konserwatystów i Reformatorów - 75 mandatów, a czwarta frakcja, liberalna, - 69 mandatów.
3.	D	łączenie;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.;	Przekazy medialne; Europa w 12 lekcjach,: s. 14.;	Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ osoba wskazana na zdjęciu B to Martin Schulz, który jest przewodniczącym Parlamentu Europejskiego. Odpowiednikiem Parlamentu Europejskiego – tj. organu prawodawczego UE – w Polsce jest Sejm, a tym samym odpowiednikiem przewodniczącego PE jest Marszałek Sejmu. Funkcję Marszałka Sejmu sprawuje Marek Kuchciński.
4.	A	odczytywanie podanych informacji;	problemy i wyzwania stojące przed UE;	Materiał źródłowy;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ – zgodnie z informacjami zamieszczonymi na mapie – spośród 1 mln imigrantów przybyłych drogą morską do UE, prawie 850 tys. przybyło do Grecji.
5.	C	odczytywanie podanych informacji;	problemy i wyzwania stojące przed UE;	Materiał źródłowy;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią materiału źródłowego, "Kto nie jest Syryjczykiem, Afgańczykiem lub Erytrejczykiem, jest na ogół automatycznie uznawany za imigranta ekonomicznego. Dostaje nakaz opuszczenia kraju [...]". Spośród ww. narodowości jedynie Erytrejczycy (odp. C) są wskazani w odpowiedziach, co czyni odpowiedź C poprawną i pozostałe odpowiedzi błędnymi. Zwracamy uwagę, że w poleceniu znajduje się zapis, że odpowiedzi należy udzielić na podstawie materiału źródłowego.
6.	A	wskazywanie przyczyn;	popyt/podaż a wielkość popytu/podaży; równowaga rynkowa; popyt i podaż jako krzywe krańcowych korzyści/kosztów; nadwyżka konsumenta/producenta; formy rynku;	Materiał źródłowy;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią materiału źródłowego, "[...] Nie mają interesu w ich integrowaniu. Oznaczałoby to kolejnych ludzi na rynku pracy [...]". Opisane w powyższym zdaniu zjawisko jest wzrostem podaży siły roboczej, o którym mowa w odpowiedzi A. Zwracamy uwagę, że w poleceniu znajduje się zapis, że odpowiedzi należy udzielić wyłącznie na podstawie materiału źródłowego.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
7.	C	interpretowanie;	problemy i wyzwania stojące przed UE;	Materiał źródłowy;	<p>Odpowiedz A jest błędna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Przecież to absurdalne: zakładamy, że uchodźcy będą docierać do nas nielegalnie morzem, ryzykując życie, a potem nagle ustawiamy ich w kolejkach do identyfikacji. Czy nie mogliby robić tego strażnicy na lotniskach?" Tym samym autor podnosi zarzut opisany w odpowiedzi A w zamieszczonym fragmencie wywiadu.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Kto nie jest Syryjczykiem, Afgańczykiem lub Erytrejczykiem, jest na ogół automatycznie uznawany za imigranta ekonomicznego. Dostaje nakaz opuszczenia kraju, który spycha go do podziemia. To zaprzeczenie systemu azylowego, który tworzono z myślą o jednostkach, a nie masach." Tym samym autor podnosi zarzut opisany w odpowiedzi B w zamieszczonym fragmencie wywiadu.</p> <p>Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ Mattia Toaldo jedynie stwierdza, że jego zdaniem działania podejmowane przez Turcję będą nieskuteczne, a imigranci znajdą inne drogi dotarcia do Europy. Jego stwierdzenie nie ma jednak charakteru zarzutu. Wyraża to w zdaniach „Turcja już na początku 2015 r. zaczęła zamykać przejścia graniczne dla Syryjczyków. Nie sądzę jednak, by zahamowało to wyprawy do Europy, bo w miejsce jednego szlaku pojawiają się inne. Turcy goszczą ponad 2 mln Syryjczyków. Nie mają interesu w ich integrowaniu.”, które są odpowiedzią na pytanie o skuteczność polityki tureckiej prowadzonej w związku z otrzymaniem pomocy finansowej od UE.</p>
8.	C	uogólnianie;	dziedziny kompetencji (wyłącznych, dzielonych) i przykłady działań w nich realizowanych;	Europa w 12 lekcjach, s. 20, 31-32;	<p>Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, kompetencje z zakresu obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości (w skład których wchodzi polityka imigracyjna i azylowa) są dzielone pomiędzy kraje członkowskie a organy UE.</p> <p>Przykładem kompetencji z tej dziedziny, które leżą po stronie UE, jest działanie agencji Frontex, koordynującej działania z zakresu ochrony granic zewnętrznych UE i wspierającej państwa członkowskie np. w deportacjach nielegalnych imigrantów.</p> <p>Przykładem kompetencji z tej dziedziny, które leżą po stronie państw członkowskich, jest samodzielna analiza przez państwa członkowskie, czy dany imigrant spełnia kryteria pozwalające mu na nadanie statusu uchodźcy.</p>
9.	A	selekcjonowanie;	rozszerzenia terytorialne (dotychczasowe i planowane);	Europa w 12 lekcjach: s. 8;	<p>Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Unia Europejska przyznała status „kraju kandydującego” Albanii, byłej jugosłowiańskiej republice Macedonii, Czarnogórze i Serbii. Bośnia i Hercegowina jest potencjalnym kandydatem."</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ między UE a Ukrainą została podpisana umowa stowarzyszeniowa, lecz Ukraina nie ma statusu państwa kandydującego do UE.</p> <p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ Islandia nie jest pokazana na mapie.</p> <p>Odpowiedz D jest błędna, ponieważ Chorwacja przystąpiła do UE w 2013 r., zatem nie posiada już statusu państwa kandydującego.</p>

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
10.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.; skutki (dla walczących stron, dla otoczenia konfliktu);	Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata z 02.01.2016.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ obie kwestie zostały wymienione w audycji: por. fragmenty od ok. 08:50 („Drugie wydarzenie to były zamachy we Francji z 13 listopada, które tę bramę [otwartość wobec imigrantów – przyp. CEO] zaczęły gwałtownie zamykać”) oraz 13:05 („Wymieniłabym zamachy w Paryżu, ponieważ one zmieniły spojrzenie z kolei ze wschodu na zachód. Najważniejszym w samej Europie dramatycznym wydarzeniem były wydarzenia, które toczyły się na wschodzie Ukrainy [...], natomiast [...] uwaga Europy przesunęła się [na problem imigrantów – przyp. CEO] zasadniczo po zamachach w Paryżu”). Zwracamy uwagę, że zgodnie z punktem 4. Instrukcji rozwiązywania testu, odpowiedzią prawidłową jest ta, która ma najpełniejszy charakter. W związku z tym za poprawne odpowiedzi nie można uznać z osobna ani odpowiedzi A ani odpowiedzi B, jako że kwestie poruszone w obu odpowiedziach były omówione w audycji, o której mowa w poleceniu.
11.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.;	Przekazy medialne.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ wskazane osoby reprezentują następujące partie/instytucje: Jacek Sasin jest członkiem klubu parlamentarnego PiS i nie sprawuje funkcji rządowej, Andrzej Halicki jest członkiem klubu parlamentarnego PO, Paweł Kukiz jest członkiem klubu poselskiego Kukiz' 15, Katarzyna Lubnauer jest członkiem klubu poselskiego .Nowoczesna, Marek Sawicki jest członkiem klubu poselskiego PSL, Marek Magierowski jest dyrektorem biura prasowego Kancelarii Prezydenta RP.
12.	B	porządkowanie;	geneza i etapy integracji (integracja: sektorowa (np. EWWiS) i powszechna (np. UE)	Europa w 12 lekcjach: s. 39-40;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ deklaracja Schumana (9.05.1950) była planem utworzenia EWWiS. EWWiS była pierwszą wspólnotą europejską, powstała w 1952 r. na mocy traktatu paryskiego (1951). Następnie podpisano traktaty rzymskie (1957), tworzące kolejne dwie wspólnoty europejskie. Pierwsze rozszerzenie terytorialne wspólnot nastąpiło w 1973 r., 15 lat po utworzeniu EWG i EURATOM na mocy traktatów rzymskich.
13.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania; obywatelstwo: obywatelstwo UE a państwowe, prawa obywateli UE, wpływ obywateli na UE;	Europa w 12 lekcjach.: s. 14.; Europa daleka od demokracji.	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Komisja (...) jest jedyną instytucją upoważnioną do przygotowywania wniosków dotyczących nowych aktów prawnych UE". Tym samym posłom do PE w ogóle nie przysługuje prawo inicjatywy prawodawczej. Tym samym zdanie 1) jest fałszywe. Europejska Inicjatywa Obywatelska jest umówiona w źródle „Europa daleka od demokracji”. W ramach tej procedury min. 1 milion obywateli UE może zwrócić się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przedłożenie wniosku legislacyjnego proponowanego w ramach inicjatywy przez obywateli. Europejska Inicjatywa Obywatelska musi spełnić więcej wymogów niż tylko zebranie 1 miliona podpisów (m.in. podpisy muszą pochodzić od obywateli min. 7 państw członkowskich i musi być ich odpowiednio dużo z każdego państwa), jednak z uwagi na sformułowanie zdania 2), zgodnie z którym zebranie miliona podpisów jest tylko jednym z wielu warunków, zdanie 2) jest prawdziwe.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
14.	A	uogólnianie;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	KOSS cz. 2., s. 67-68, Słowniczek;	<p>Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ przyjęcie dyrektywy, a nie rozporządzenia (będącego odpowiednikiem paneuropejskiej ustawy, tj. aktu prawnego obowiązującego z mocą ustawy we wszystkich państwach członkowskich), jest przykładem przeniesienia odpowiedzialności za sposób podejmowania działań zmierzających do wspólnego celu na poziom niższy, na którym działania mogą zostać określone efektywniej. Takie działanie spełnia definicję zasady pomocniczości.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ zasada solidarności odnosi się do działań podejmowanych przez państwa członkowskie, a nie organy UE lub, wg innej definicji, do redystrybucji środków w ramach budżetu UE.</p>
15.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	instytucje (Rada Europejska, Rada, Parlament, Komisja, Trybunał Sprawiedliwości, Trybunał Obrachunkowy): zadania, kompetencje, skład, powołanie, zasady działania;	Europa w 12 lekcjach, s. 13.;	<p>Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Parlament uczestniczy w pracach legislacyjnych UE na dwa sposoby. 1. W drodze tzw. procedury współdecyzji, będącej zwykłą procedurą ustawodawczą, Parlament w równym stopniu co Rada odpowiada za proces legislacyjny we wszystkich obszarach polityki, w których decyzje w Radzie podejmuje się „kwalifikowaną większością” głosów. Od czasu wejścia w życie traktatu lizbońskiego obszary te stanowią około 95% prawodawstwa UE. [...] W drodze tzw. procedury zgody Parlament musi ratyfikować umowy międzynarodowe UE (wynegocjowane przez Komisję), wliczając w to każdy nowy traktat rozszerzający Unię Europejską." Rozporządzenia europejskie są aktami prawnymi, które w polskim porządku prawnym są odpowiednikiem ustawy (a nie rozporządzeń wykonawczych do ustawy). W związku z tym mieszczą się one w ramach zwykłej procedury ustawodawczej, o której mowa w źródle.</p>
16.	D	selekcjonowanie;	współpraca bez akcesji (kraje stowarzyszone, polityka sąsiedztwa, partnerstwo eurośródziemnomorskie, Europejski Obszar Gospodarczy, TTIP);	Instytut Spraw Publicznych, TTIP w pigułce, s. 6, 8-11;	<p>Odpowiedz A jest błędna, ponieważ utworzenie sojuszu gospodarczego jest wskazywane jako korzyść z zawarcia porozumienia (w źródle znajduje się w części „Co da nam TTIP?” jako „Korzyści geopolityczne”).</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ wzrost wymiany handlowej jest wskazywany jako korzyść z zawarcia porozumienia (w źródle znajduje się w części „Co da nam TTIP?”).</p> <p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ zgłoszenie inicjatywy obywatelskiej nie jest skutkiem zawarcia TTIP, tylko zjawiskiem występującym w trakcie negocjacji porozumienia.</p> <p>Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "[...] głównymi beneficjentami tego porozumienia będą nie zwykli obywatele, lecz wielkie korporacje. Świadczyć mają o tym plany wprowadzenia tzw. sądów arbitrażowych, pozwalających inwestorom, którymi najczęściej są wielkie zagraniczne koncerny, starać się o odszkodowania w razie poniesienia strat wynikających ze zmian legislacyjnych wprowadzonych w danym kraju. [...] Wyплаты odszkodowań byłyby dokonywane z pieniędzy podatników. Prawa do analogicznego dochodzenia swoich racji nie miałyby natomiast rodzime firmy, nie posiadające uprzywilejowanego statusu „inwestorów”, co dodatkowo godzi w postawy państwa prawa."</p>

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
17.	D	uogólnianie;	współpraca bez akcesji (kraje stowarzyszone, polityka sąsiedztwa, partnerstwo eurośródziemnomorskie, Europejski Obszar Gospodarczy, TTIP); Unia Gospodarcza i Walutowa: geneza, etapy budowy, kryteria członkostwa (bez wartości liczbowych), członkowie, organy (Europejski Bank Centralny, Eurosystem a Eurogrupa);	Instytut Spraw Publicznych, TTIP w pigułce;	Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "Głównym celem umowy jest zliberalizowanie dostępu do rynków wewnętrznych dla obu gospodarek. Miałyby się to dokonać dzięki całkowitemu zniesieniu barier taryfowych (ceł) i zmniejszeniu barier pozataryfowych (czyli różnego rodzaju działań polityki ekonomicznej rządów, mających na celu ograniczenie międzynarodowej wymiany handlowej) we wzajemnym handlu oraz eliminację różnic w przepisach i standardach po obu stronach Atlantyku." Powyższe elementy definiują strefę wolnego handlu (odp. D). Umowa nie przewiduje stosowania wspólnej taryfy celnej i polityki handlowej wobec państw trzecich (w związku z tym nie jest to unia celna) oraz swobody przepływu osób i towarów (w związku z tym nie jest to wspólny rynek), ani prowadzenia wspólnej polityki fiskalnej/monetarnej (w związku z tym nie jest to unia gospodarcza).
18.	D	odtworzenie posiadanych informacji; wskazywanie zależności;	opis zjawiska (rodzaje rozwoju: gospodarczy, społeczny, poziom rozwoju państw, HDI); przyczyny zróżnicowanego poziomu rozwoju na świecie;	TED, Niech mój zbiór danych zmieni Wasz zbiór przekonań; TED, Nierówność ekonomiczna szkodzi społeczeństwu;	Odpowiedz A jest błędna, ponieważ jak pokazuje Hans Rosling na wykresach (3'30''-8'00''), zarówno kraje o niskim/średnim PKB (np. Chiny, Meksyk) jak i kraje o wysokim PKB (USA, Europa Zachodnia) mają podobną oczekiwaną długość życia. Analogiczny wniosek płynie z wykresu zaprezentowanego ok. 1'00'' przez Richarda Wilkinsona (na którym zaprezentowano brak korelacji między długością życia a PKB). Odpowiedzi B i C są błędne, ponieważ – jak wskazuje Richard Wilkinson – „Zebrałiśmy dane dotyczące problemów, które dotyczą części dolnych warstw społecznych. Międzynarodowo porównywalne dane o średniej długości życia, wynikach dzieci w liczeniu, pisaniu i czytaniu, współczynnikach umieralności niemowląt, liczbie zabójstw, odsetku populacji w zakładach karnych, wskaźników urodzeń wśród nieletnich, poziomie zaufania, otyłości, chorób psychicznych... w tym, według klasyfikacji chorób, uzależnieniach od narkotyków i alkoholu, a także o mobilności społecznej. Zawieramy je wszystkie w jednym wskaźniku. Wszystkim przypisujemy równą wagę. Pozycja kraju jest jakby średnią wszystkich wspomnianych elementów. Widać to teraz w stosunku do miary nierówności, którą przed chwilą pokazałem i do której będę jeszcze wielokrotnie wracał. Kraje o większej nierówności gorzej wypadają pod względem wszystkich problemów społecznych. To niezwykle bliska korelacja. Kiedy jednak spojrzeć na ten sam wskaźnik problemów społecznych i zdrowotnych w odniesieniu do PNB na mieszkańca, dochodu narodowego brutto, nic tu nie widać, korelacja znika.” Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią wystąpienia Richarda Wilkinsona, wskazane czynniki nie są powiązane z poziomem rozwoju tylko ze stopniem nierówności społecznych. Wskazuje na to np. we fragmencie „Wszystkie zaprezentowane do tej pory dane wskazują na jedno zjawisko. Przeciwny dobrostan naszych społeczeństw nie zależy już od dochodu narodowego i wzrostu ekonomicznego. To ma wielkie znaczenia w biedniejszych krajach, ale nie w bogatej i rozwiniętej części świata. Natomiast różnice pomiędzy nami i to, jak się plasujemy wobec siebie nawzajem liczą się teraz bardzo.”
19.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.;	Polskie Radio Trójka, Raport o stanie świata z dn. 02.01.2016.;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła "[...] jest parę miejsc na ziemi, które jakąś nadzieję dają, m.in. Birma, gdzie po latach okrutnej dyktatury wygrywa rząd demokratyczny”.
20.	D	odtworzenie posiadanych informacji;	mapa polityczna świata;	Atlas.;	Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ Birma graniczy z Chinami, Tajlandią, Indiami, Laosem oraz Bangladeszem, jest państwem położonym w Azji Południowo-Wschodniej.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
21.	B	wskazywanie przykładów;	sposoby wpływu na decyzje władz;	KOSS (cz. 1), s. 174.;	<p>Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ – zgodnie z treścią źródła – aby uznać działanie za przykład obywatelskiego nieposłuszeństwa musi ono spełniać wszystkie w poniższych warunków: (1) otwarcie naruszać normy prawne, (2) mieć na celu zmianę porządku prawnego i (3) nie używać przemocy. Odpowiedź C spełnia wszystkie te warunki: (1) właściciel sklepiku narusza rozporządzenie poprzez sprzedaż niedozwolonych produktów, (2) jego motywacja wynika z przekonania o niesprawiedliwości przepisów i niedopuszczalnym trybie ich wprowadzenia, (3) nie ma przesłanek wskazujących na to, że właściciel stosuje przemoc (przeciwnie: zdaje sobie sprawę z możliwych konsekwencji swojego postępowania).</p> <p>Odpowiedź A jest błędna, ponieważ wskazane rozporządzenie nie dotyczy uczniów, tylko jednostek prowadzących działalność na terenie placówek oświatowych. Tym samym uczniowie nie łamią rozporządzenia przynosząc z zewnątrz do szkoły produkty, których sprzedaż w szkole jest zabroniona.</p> <p>Odpowiedź C jest błędna, ponieważ strony zaangażowane w działanie zastosowały przemoc słowną i naruszyły nietykalność osobistą kontrolera.</p>
22.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	źródła prawa i procedury ich przyjmowania (tryb przyjmowania ustawy, ustawy budżetowej, zmiany Konstytucji);	Konstytucja RP, art. 92, 142, 146, 148, 149	<p>Odpowiedź A jest poprawna, ponieważ Konstytucja RP daje prawo do wydawania rozporządzeń ministrom (w art.149: „Minister kierujący działem administracji rządowej wydaje rozporządzenia. Rada Ministrów, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może uchylić rozporządzenie lub zarządzenie ministra.”) i Prezydentowi RP (w art. 142: „Prezydent Rzeczypospolitej wydaje rozporządzenia i zarządzenia na zasadach określonych w art. 92 i art. 93.”).</p> <p>Odpowiedź B jest błędna, ponieważ rozporządzenia, które mogą przyjmować Parlament Europejski i Rada UE, nie mają charakteru przepisów wykonawczych do ustawy, tylko są odpowiednikami ustawy.</p> <p>Odpowiedź C jest błędna, ponieważ – jak wskazano w uzasadnieniu do odp. A – Prezydent RP również posiada prawo do wydawania rozporządzeń, a odpowiedź C wyklucza posiadanie takiego prawa przez Prezydenta RP.</p> <p>Odpowiedź D jest błędna, ponieważ Marszałek Sejmu nie ma prawa do wydawania rozporządzeń oraz poza organami wskazanymi w odpowiedzi D, również np. Rada Ministrów (art. 146) i premier (art. 148) mają prawo do wydawania rozporządzeń.</p>
23.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej; zadania, kompetencje, skład i cechy członków, zasady wyboru, sposoby działania i przypadki zakończenia sprawowania funkcji, odpowiedzialność;	Konstytucja RP, art. 188 i 189.;	Odpowiedź B jest poprawna, ponieważ artykuły 188 i 189 Konstytucji, które definiują rolę Trybunału Konstytucyjnego, wskazują na jego dwie funkcje: orzekanie o zgodności aktów prawnych wyższego rzędu z aktami prawnymi niższego rzędu, a także rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między centralnymi organami konstytucyjnymi państwa. Trybunał Konstytucyjny nie jest tym samym sądem dla obywateli – ci mogą być sądzeni przez sądy powszechne.
24.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	podmioty działające w sferze publicznej (zadania, formy działania, przykłady); postawa obywatelska;	KOSS (cz. 1), s. 122.;	<p>Odpowiedź C jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Organizacje te [OPP - przyp. CEO] - każdy obywatel może przekazać wybranej przez siebie organizacji 1% swojego podatku, by wesprzeć jej działanie".</p> <p>Odpowiedzi A i B (a tym samym również odpowiedź D) są błędne, ponieważ organizacjom niemającym statusu OPP (a nie każda fundacja i nie każde stowarzyszenie rejestrowe ma taki status) nie można przekazać 1% podatku.</p>

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
25.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	obowiązki sprzedawcy;	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Vademecum konsumenta: s. 39.;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Jeżeli w ramach reklamacji złożyłeś przedsiębiorcy jedno z następujących żądań [...], a sprzedawca nie ustosunkował się do tego w terminie 14 dni kalendarzowych, należy przyjąć, iż uznał Twoją reklamację za uzasadnioną." W sytuacji opisanej w treści zadania sprzedawca ustosunkował się do reklamacji po 20 dniach, tj. przekroczył dopuszczalny termin. Tym samym żądanie Janka znajduje uzasadnienie w przepisach.
26.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	sprzedaż poza lokalem przedsiębiorstwa; obowiązki sprzedawcy;	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Vademecum konsumenta: s. 19, 20.;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem w przypadku zwrotu towaru zakupionego na odległość w ciągu 14 dni od odebrania towaru "Przedsiębiorca jest zobowiązany zwrócić Ci nie tylko wartość oddawanego towaru, lecz także koszty związane z najtańszym spośród zawartych w ofercie sprzedawcy sposobów jego dostarczenia". Jednocześnie, zgodnie z treścią materiału źródłowego, konsument nie ma prawa do zwrotu kosztów przesyłki, które poniósł aby odesłać produkt do sprzedawcy. Tym samym konsument ma prawo do zwrotu 150 zł (wartość zamówionego drona) + 8 zł (najtańsza przesyłka) = 158 zł.
27.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	sprzedaż poza lokalem przedsiębiorstwa; obowiązki sprzedawcy;	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Vademecum konsumenta: s. 19.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Aby odstąpienie od umowy było skuteczne, musisz wysłać oświadczenie przed upływem 14 dni od otrzymania towaru czy zawarcia umowy." oraz "Na odesłanie towaru masz 14 dni od chwili odstąpienia od umowy."
28.	A	selekcjonowanie;	obowiązki i prawa pracownika w różnych formach zatrudnienia; umowa o pracę, umowa-zlecenie, umowa o dzieło, samozatrudnienie;	Państwowa Inspekcja Pracy, Formy zatrudnienia;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zgodnie ze wskazanym źródłem, "Prawo pracy określa minimalne wynagrodzenie, które powinien otrzymywać pracownik pracujący na pełen etat. Przepisy Kodeksu cywilnego (dotyczące umowy-zlecenia i umowy o dzieło – przyp. CEO), wysokość wynagrodzenia za wykonaną umowę pozostawiają uzgodnieniu stron."
29.	A	wskazywanie przykładów;	inflacja a wzrost gospodarczy: polityka pieniężna i fiskalna;	Khan Academy, seria Polityka pieniężna i fiskalna, nagranie Polityka pieniężna i fiskalna, 0'00''-6'00'';	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ obniżenie stóp procentowych powoduje spadek oprocentowania kredytów i zwiększenie popytu, co przekłada się na przyspieszenie tempa wzrostu cen. Odpowiedz B jest błędna, ponieważ podwyższenie stóp procentowych powoduje wzrost oprocentowania kredytów i zmniejszenie popytu, co przekłada się na ograniczenie tempa wzrostu cen. Odpowiedzi C i D są błędne, ponieważ RPP nie ma kompetencji pozwalających na wpływanie na budżet państwa.
30.	B	rysowanie; zaznaczenie na grafice; porównywanie;	równowaga rynkowa;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ niektórzy uczniowie (np. A) są gotowi sprzedać swoją książkę wyłącznie za cenę wyższą niż cena za którą są gotowi kupić książkę. W związku z tym nie istnieje cena za którą tacy uczniowie byliby zarówno sprzedawcami jak i kupującymi. Gdyby cena na kiermaszu miała pozwolić uczniowi A na kupno książki, wtedy cena książki musiałaby wynosić maksymalnie 8 zł. Jeśli cena na kiermaszu wyniesie 8 zł lub mniej, wtedy uczeń A nie sprzeda swojej książki - jego minimalna cena po jakiej jest skłonny sprzedać książkę wynosi 20 zł.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
31.	C	rysowanie; zaznaczenie na grafice; porównywanie;	równowaga rynkowa;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa;	<p>Odpowiedz A jest błędna, ponieważ przy cenie 10 zł jest 9 uczniów chętnych do zakupu książki i tylko 5 uczniów chętnych do sprzedaży książki. Zwiększając cenę do 14, uczniowie E, H mogliby sprzedać swoje książki.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ przy cenie 12 zł jest 8 uczniów chętnych do zakupu książki i tylko 6 uczniów chętnych do sprzedaży książki. Zwiększając cenę do 14, uczeń E mógłby sprzedać swoją książkę.</p> <p>Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ przy cenie 14 zł maksymalna liczba kupujących i sprzedających jest równa. Przy cenie 14 zł dokładnie 7 osób jest gotowych kupić książkę i dokładnie 7 osób jest gotowych sprzedać książkę. W związku z tym może dojść do 14 transakcji (7 kupna, 7 sprzedaży), co jest maksymalną liczbą transakcji które mogą zajść na kiermaszu w przypadku, gdy muszą się one odbywać po tej samej cenie.</p>
32.	D	porównywanie;	nadwyżka konsumenta/producenta; bezzwrotna strata społeczna;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa;	<p>Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ 1) w wyniku obniżenia ceny poniżej poziomu rynkowego (który wynosi 14 zł) zostaną sprzedane tylko 3 książki. Uczniowie B, E, F, H nie sprzedadzą swoich książek, więc nie osiągną nadwyżki producenta (którą osiągnęli przy cenie rynkowej). Z kolei skoro tylko 3 książki zostaną sprzedane, tylko 3 uczniów będzie mogło je kupić (nie wiadomo którym uczniom się to uda – na rynku wystąpi nierównowaga w postaci niedoboru książek). Zatem 4 innych uczniów nie osiągnie nadwyżki konsumenta (która osiągnęli przy cenie rynkowej). Suma nadwyżek producenta i konsumenta tych uczniów, którzy wzięli udział w kiermaszu w sytuacji opisanej w tym zadaniu była uwzględniona również w sumie nadwyżek producenta i konsumenta przy rynkowej cenie książek. W związku z tym w opisanej sytuacji mamy do czynienia z bezzwrotną stratą społeczną względem zastosowania ceny równowagi rynkowej.</p> <p>2) mimo że społeczność całej klasy traci na wprowadzonej zmianie ceny, poszczególni uczniowie mogą na tym zyskać. Ci uczniowie, jak np. uczeń C, którym udało się nabyć książkę po niższej cenie zwiększą swoją nadwyżkę konsumenta („złapią okazję”). Jednocześnie zwracamy uwagę, że przy cenie poniżej ceny równowagi na rynku będzie niedobór książek – tym samym o tym, komu udało się kupić książkę po okazajnej cenie zadecydują inne czynniki niż preferencje i budżet kupujących (np. to, jaki mają numer na liście, albo czy będą w stanie wpełznąć się na pierwsze miejsce w kolejce).</p>
33.	B	wykonywanie obliczeń;	nadwyżka konsumenta/producenta;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa;	<p>Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ jeśli cena po której będą sprzedawane/kupowane książki wynosi 14 zł, to uczeń C zyska 4 zł na zakupie książki (jest gotów kupić ją za 18 zł, ale będzie mógł ją kupić już za 14 zł). Jednocześnie uczeń C nie odnotuje nadwyżki producenta: jest gotowy sprzedać książkę za co najmniej 16 zł, więc nie wystawi swojej książki na kiermaszu.</p>

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
34.	D	interpretowanie;	popyt/podaż a wielkość popytu/podaży; równowaga rynkowa; popyt i podaż jako krzywe krańcowych korzyści/kosztów; nadwyżka konsumenta/producenta; formy rynku;	Khan Academy, seria Równowaga rynkowa; Khan Academy, seria Krzywa podaży; Khan Academy, seria Krzywa popytu;	<p>Odpowiedz A jest błędna, ponieważ uczeń A nie kupi ani nie sprzeda książki. W związku z tym nie odnotuje ani zysku ani straty.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ uczeń C zarobi 4 na kupnie książki oraz nie sprzeda swojego książki.</p> <p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ uczeń G zarobi 6 na sprzedaży książki oraz nie kupi książki.</p> <p>Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ w gospodarce rynkowej (a przykładem takiej jest kiermasz) żadna strona wymiany gospodarczej (ani kupujący ani sprzedający) nie jest zmuszana do udziału w transakcji. Zgodnie z koncepcją niewidzialnej ręki rynku, każdy uczestnik transakcji podąża za swoim własnym interesem. W związku z tym nie sprzeda towaru jeśli miałby na tym stracić (w sensie ekonomicznym a nie księgowym) ani nie kupi towaru za cenę przekraczającą korzyść z jego posiadania.</p>
35.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	ruch okrężny dóbr, usług i płatności oraz obliczanie PKB metodą dochodową i wydatkową;	Khan Academy, nagranie Przykłady rozliczania PKB: 2'-2'45";	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ PKB określa wartość dóbr i usług wytworzonych w danym kraju w danej jednostce czasu. Na kiermaszu nie sprzedawano nowych (nowowytworzonych) dóbr - przedmiotem sprzedaży są dobra używane, których produkcja i sprzedaż za pierwszym razem zwiększyła PKB Polski. Uwzględnienie ich w PKB ponownie sztucznie zwiększyłoby tę miarę.
36.	A	uogólnianie;	opis zjawiska (rodzaje rozwoju: gospodarczy, społeczny, poziom rozwoju państw, HDI);	Edukacja globalna z klasą, Wybory konsumentki a zużycie energii;	<p>Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zasada 3R (reuse, reduce, recycle) zakłada, że towary powinny być wtórnice wykorzystywane gdy przestają być potrzebne (reuse) oraz że należy zmniejszyć poziom konsumpcji nowych produktów (reduce). Oba te cele realizuje kiermasz używanych książek, dzięki któremu przeczytane książki nie są wyrzucane a chętni do zakupu mogą nabyć produkt wyprodukowany i używany wcześniej.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ zasada społecznej odpowiedzialności biznesu odnosi się do producentów, a nie konsumentów. Tylko ci ostatni uczestniczą w kiermaszu.</p> <p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ zasada sprawiedliwości społecznej odnosi się do działań państwa i do systemu gospodarczo-społecznego funkcjonującego w danej społeczności.</p> <p>Odpowiedz D jest błędna, ponieważ zasada globalnej odpowiedzialności firm odnosi się do zapewnienia przez firmy, że ich podwykonawcy postępują etycznie.</p>
37.	D	uogólnianie;	przykłady stałych i dynamicznych strategii cenowych	Udacity, How to build a startup: lekcja 7 (Revenue Model), slajd 7 (Pricing).;	<p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ cechą zarządzania zyskiem jest różnicowanie ceny w zależności od popytu na usługę/produkt i przewidywań dotyczących popytu w przyszłości. W przykładzie opisanym w zadaniu przedsiębiorca nie uzależnia ceny od popytu na daną książkę tylko od skłonności danego klienta do kupienia książki.</p> <p>Odpowiedz D jest poprawna, ponieważ dla przedsiębiorcy każdy uczeń stanowi odrębną grupę docelową, różniącą się pod względem maksymalnej ceny jaką jest w stanie zapłacić za książkę.</p>

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
38.	B	uogólnianie;	samorządy nieterytoriałne (rodzaje, rola, przykłady);	KOSS cz. 1., s. 58-59;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, "zadaniami samorządów gospodarczych, zwanych tradycyjnie izbami [...], są przede wszystkim: wspieranie członków i obrona ich interesów, podnoszenie ich kwalifikacji, a także konsultowanie projektów aktów prawnych regulujących daną sferę aktywności gospodarczej." Zgodnie z celami Polskiej Izby Książki wskazanymi w poleceniu, Izba ta spełnia powyższą definicję.
39.	B	uogólnianie;	procent prosty i składany; oferta banków: kredyty, lokaty, karty, rachunki osobiste, realizowanie transakcji;	NBPPortal, Pierwszy milion (slajdy 9-11);	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ odsetki od obligacji są wypłacane ich posiadaczowi co pół roku, podczas gdy odsetki od lokaty są wypłacane jej posiadaczowi dopiero na koniec okresu trwania lokaty.
40.	B	uogólnianie;	procent prosty i składany; oferta banków: kredyty, lokaty, karty, rachunki osobiste, realizowanie transakcji;	NBPPortal, Pierwszy milion (slajdy 9-11);	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zysk z obligacji po 6 miesiącach wyniesie 1,05 zł za każde 100 zł obligacji (stopa zwrotu za 6 miesięcy wyniesie 1,05%). W przypadku lokaty odsetki wyniosą 0,90 zł za każde 100 zł odłożone na lokacie (stopa zwrotu za 6 miesięcy wyniesie 0,90%, tj. połowę wartości rocznej stopy odsetek).
41.	A	selekcjonowanie;	działanie banków komercyjnych;	NBPPortal, System Bankowy;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ zgodnie ze wskazanym źródłem, "Oprocentowanie kredytów i depozytów w bankach związane jest z kształtowaniem się oprocentowania depozytów i kredytów na rynku międzybankowym, nazywanego w Polsce stawkami WIBOR. Oprocentowanie depozytów jest zwykle niższe niż WIBOR. Oferowanie oprocentowania wyższego jest dla banku nieopłacalne; jeśli zechce później zainwestować zebrane pieniądze na rynku międzybankowym – straci, natomiast pożyczając je w postaci kredytów zarobi mniej niż gdyby pozyskał środki od innych banków właśnie na rynku międzybankowym."
42.	C	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.; działanie banków komercyjnych;	Przekazy medialne.; NBPPortal, System Bankowy: slajd 10.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ – jak podawano w mediach – Komisja Nadzoru Finansowego zawiesiła z dniem 21 listopada 2015 r. działalność Spółdzielczego Banku Rzemiosła i Rolnictwa w Wołominie oraz postanowiła wystąpić do właściwego sądu z wnioskiem o ogłoszenie upadłości tego banku spółdzielczego. Ponadto na kontrolną funkcję KNF w systemie bankowym wskazuje prezentacja „System bankowy” umieszczona na NBP Portalu.
43.	A	odtworzenie posiadanych informacji;	wydarzenia społeczne, polityczne i gospodarcze w Polsce i na świecie z okresu od 1 września 2015 r.; działanie banków komercyjnych;	Przekazy medialne.;	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ – jak podawano w mediach – zgodnie z ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, gwarantowane środki są wypłacane przez BFG w terminie 20 dni roboczych liczonych od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości banku spółdzielczego. W całości gwarantowane są przez BFG depozyty łącznie do równowartości w złotych 100 000 euro (czyli ok. 424 tys. zł), niezależnie od liczby rachunków posiadanych przez deponenta w danym banku. Ponieważ kwota zdeponowana przez Panią Joannę wynosi mniej niż 100 tys. euro, przysługuje jej prawo do odzyskania swoich środków.
44.	A	wnioskowanie;	giełda papierów wartościowych: przedmiot obrotu, indeksy, uczestnicy rynku, dywidenda, sprzedaż przy wysokim kursie, krótka sprzedaż;	NBPPortal, Instrumenty Giełdy Papierów Wartościowych (slajdy 1-4, 6-7);	Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ wypłata dywidendy powoduje uszczerpienie wartości spółki: w wyniku wypłaty dywidendy PZU „pozbyło się” gotówki w wysokości 30 zł na każdą wyemitowaną akcję. W zamian za wypłacone pieniądze nie uzyskało niczego w zamian – majątek PZU zmalał. Kurs akcji na giełdzie wyraża bieżącą wartość spółki w przeliczeniu na 1 akcję. Skoro majątek spółki zmalał o 30 zł na każdą akcję, to (przy innych czynnikach bez zmian) wartość spółki powinna spaść o taką samą kwotę. Tzn. spadek kursu spowodowany wypłatą dywidendy powinien równać się wysokości dywidendy.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
45.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	giełda papierów wartościowych: przedmiot obrotu, indeksy, uczestnicy rynku, dywidenda, sprzedaż przy wysokim kursie, krótka sprzedaż;	NBP Portal, Instrumenty Giełdy Papierów Wartościowych (slajdy 1-4, 6-7): slajd 4.;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem tzw. krótka sprzedaż polega na pożyczaniu od innego inwestora akcji, ich sprzedaży i ponownego kupienia wtedy, gdy ich kurs będzie dużo niższy (tj. po cenie niższej niż ta, za którą wcześniej akcje sprzedano) i oddania ich właścicielowi. Na przykład, gdy bieżący kurs akcji to 20 zł i spodziewamy się, że za kilka tygodni kurs tych akcji wyniesie 15 zł, wtedy stosując krótką sprzedaż: - dzisiaj pożyczamy akcje od kogoś, kto je ma, i sprzedajemy je po 20 zł (dzisiejszy kurs), - za kilka tygodni – o ile nasze przewidywania się sprawdzą – kupujemy akcje za 15 zł i oddajemy je ich właścicielowi. W ten sposób zarobiliśmy 5 zł.
46.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	szablon modelu biznesowego (cel – po co nam szablony?, 9 elementów i zależności między nimi, sposób tworzenia modelu);	Udacity, How to build a startup: lekcja 5 (Customer relationships), slajd 1 (Customer relationships);	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Dziś mówić będziemy o relacjach z klientami. Innymi słowy, jak ich pozyskać, utrzymać i zaangażować."
47.	B	odtworzenie posiadanych informacji;	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne);	Udacity, How to build a startup: lekcja 3 (Customer segments), slajd 8 (Customer in context);	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ zgodnie ze źródłem "Ale czasem faktyczna wiedza, jakiej potrzebujemy, to na ten temat tego, kim jest konsument w danym kontekście - w otoczeniu. W korporacjach łatwo jest zrozumieć, że ktoś może używać danego produktu, ale to jest niekoniecznie ta sama osoba, która za ten produkt zapłaciła. Weźmy więc tę osobę, która zapłaciła za produkt i dajmy jej wymyślną ekonomiczną nazwę nabywcy. Możemy więc chcieć kupić oprogramowanie do działu księgowości, ale to i tak dyrektor finansowy musi złożyć swój podpis pod dowodem zakupu, a w międzyczasie, w dużej firmie, po drodze pojawi się szereg osób mających wpływ na tę decyzję. Będą zatem osoby polecające konkretnego sprzedawcę, osoba podejmująca decyzję o zakupie będąca szefem danego działu, ale i tak musi przekazać odpowiedzialność za zakup dyrektorowi finansowemu firmy, a - co ciekawe - jeśli przez wiele lat sprzedajesz produkty firmom, możesz się również zetknąć z sabotażystami, czyli osobami lub firmami, które czują się zagrożone tym, że nowe oprogramowanie, proces lub firma pojawia się na ich drodze. Dlatego w skomplikowanych relacjach międzyfirmowych naprawdę musisz poznać portrety wszystkich tych podmiotów, nawet jeśli z początku może ci się wydawać, że chcesz znać wyłącznie użytkownika swoich produktów, a potem ewentualnie nabywcę swoich produktów".
48.	B	uogólnianie;	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne);	Udacity, How to build a startup: lekcja 3 (Customer segment), slajd 11 (2 sided market).;	Odpowiedz B jest poprawna, ponieważ płatne telewizje uzyskują przychody zarówno od reklamodawców, jak i z abonamentu płaconego bądź bezpośrednio przez widza bądź za pośrednictwem dostawcy sygnału (operatora telewizji kablowej, satelitarnej).
49.	C	porządkowanie;	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne);	Udacity, How to build a startup: lekcja 3 (Customer segments), slajdy 15-19.;	Odpowiedz C jest poprawna, ponieważ zgodnie z treścią źródła, grupa docelowa na rynku nowym jest nieznaną, na rynkach odnowionym i skopiowanym jest znana orientacyjnie, a na rynku istniejącym jest znana.

Zad.	Odp.	Umiejętności	Wiadomości	Źródła	Komentarz
50.	A	wskazywanie przykładów;	grupa docelowa (charakterystyka grupy: potrzeby, korzyści, oczekiwania, otoczenie, profil klienta, wiele grup docelowych, rodzaje rynków i ich przykłady: istniejący, odnowiony, nowy, skopiowany, charakterystyka rynków, rynki jednostronne i wielostronne);	Udacity, How to build a startup: lekcja 3 (Customer segments), slajdy 15-19.;	<p>Odpowiedz A jest poprawna, ponieważ drukarki 3D są nowym produktem, cały czas we wstępnej fazie rozwoju.</p> <p>Odpowiedz B jest błędna, ponieważ startup działa na rynku istniejącym - rynku prywatnych placówek kardiochirurgicznych.</p> <p>Odpowiedz C jest błędna, ponieważ nowa platforma do prowadzenia masowej korespondencji mejlowej, oferująca nowe możliwości, jest przykładem rynku odnowionego (wcześniej rozwiązanie zaspokajające tę samą potrzebę było oferowane np. przez programy pocztowe).</p> <p>Odpowiedz D jest błędna, ponieważ jest to przykład rynku sklonowanego (wzorowanego na zagranicznych rozwiązaniach).</p>